

SYLLABUS (II ciklus studija)

Odsjek	ODSJEK ZA ROMANISTIKU				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Romanska lingvistika				
Šifra/kod	FIL ROM 433	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3 ECTS (jednopedmetni studij francuskog jezika i književnosti); 1 ECTS (dvopedmetni studij francuski i druga studijska grupa); 2 ECTS (dvopedmetni studij francuski i talijanski)
Ciklus studija	II	Semestar	2.	NPP 2019/2020	
				Studijska godina	2025/2026. 2026/2027.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	b/h/s				
Nastavnik	Ime i prezime	prof.dr.Alma Sokolija			
	Kontakt podaci	Kabinet: 216 E-mail: alma.sokolija@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-197	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Mr.sc. Dijana Kapetanović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 220 E-mail: dijana.kapetanovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-198	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	jednopedmetni: __predavanja 2_ ; vježbe __1__ ; Dvopedmetni francuski i druga grupa: __predavanja 1_ ; Dvopedmetni francuski i talijanski (IP): __predavanja 1_ ; vježbe __1__ ;				

Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Osim savremenih teorija i kriterija klasifikacije romanskih jezika u sinhroniji kao i problema odnosa jezičkog standarda i dijalekta u izučavanju romanskih idioma, studenti će se uvesti u dijahronijski studij romanskih jezika kroz presjek glavnih lingvističkih promjena u širem historijskom kontekstu koje su prouzrokovale diferencijaciju narodnog latinskog jezika i dijalektalno rasparčavanje Romanije.
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Uvođenje studenata u izučavanje internih i eksternih faktora koji su doveli do diversifikacije i stvaranja zasebnih romanskih jezika iz nekada relativno jedinstvenog narodnog latinskog jezika. Uvođenje studenata u terminologiju lingvističke analize i njena praktična primjena u deskripciji romanskih idioma na nekoliko nivoa (fonetskom, morfološkom, sintaktičkom, leksičkom, semantičkom).
SDG (cilj održivog razvoja)	SDG 4 – Kvalitetno obrazovanje SDG 5 – Rodna ravnopravnost
Ishodi učenja	Usvajanje lingvističke terminologije i konceptualnog instrumentarija specifičnog za oblast historije romanskih idioma. Sposobnost uočavanja povezanosti jezičkih pojava i političkih, društvenih i kulturnih varijabli u domenu izučavanja romanskih jezika i dijalekata. Prepoznavanje srodnosti romanskih idioma kao zajedničkih potomaka narodnog latinskog jezika. Sposobnost opisivanja i raščlanjivanja jezičke evolucije određenih idioma na konkretnim primjerima.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Lingvistika, filologija, romanski jezici. Pridjev <i>romanus, latinus, wallah</i> . Pojam <i>Romanija</i> . Dante i prva podjela romanskih jezika. Mancarella i savremena klasifikacija romanskih jezika.
2.	<i>Romania Nova, Romania Submersa, Romania Perdita</i> . Začeci romanske filologije. Velika imena i osnivači romanistike : F. Diez, Meyer-Lubke, G. Paris, W. Wartburg, P. Bec, C. Tagliavini, A. Alonso, L. Renzi.
3.	Historijsko-komparativna metoda XIX st.: manjkavosti i ostavština. Postulat »fonetskih zakona«. Postsosirovska lingvistika i odnos sinhronije i dijahronije. Savremene teorije o jezičkim promjenama: uloga sociolingvistike i jezičkih znanosti.
4.	Historijsko-društveni kontekst i evolucija latinskog jezika. Zlatno doba latinskog i dekadencija. Jezički registri. Klasični i govorni latinski. Bilingvizam i diglosija. Tipološka karakterizacija klasičnog latinskog.
5.	Vulgarni latinitet. Izvori. Tipološka karakterizacija govornog/vulgarnog latinskog. Latinski <i>koinè</i> .
6.	Latinizacija i romanizacija rimskih provincija.
7.	Uloga kršćanstva u evoluciji latinskog: <i>sermo piscatorius</i> . Jezička diferencijacija i dijalektalizacija latinskog: uzroci i posljedice po romanski svijet.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Granica između latinskog i romanskih jezika: od latinofona do romanofona. R. Wright i <i>Early Romance</i> . Protoromanski, Michel Banniard i uloga retrospektivne

	sociolingvistike u objašnjavanju jezičkih fenomena i nastanku romanskih jezika.
10.	Jezik vs. dijalekt. Pojam jezičke varijante/varijable. Prototip jezičke metamorfoze. Od markirane do arhaične varijable. Jezički kontinuum.
11.	Restrukturiranje vokalnog i konsonantskog sistema.
12.	Preustroj morfološkog sistema. Razvoj analitičkih i perifrastičkih formi
13.	Nastanak člana u romanskim jezicima.
14.	Romanska leksika.
15.	Najstariji tekstovi na romanskim jezicima.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Oblici rada: Frontalni, individualni, grupni, dijaloški, interaktivni, deduktivni, induktivni</p> <p>Vrsta nastave: Predavačko – receptivna, praktična, individualizirana, interaktivna</p> <p>Nastavne metode: Metoda izlaganja, metoda razgovora, rada na tekstu, rada na ploči, rad sa audio-vizuelnim pomagalicama, interaktivni pristup rada sa studentima kroz dijalošku induktivnu metodu, kao i deduktivnu metodu.</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>prisustvo</td> <td></td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>aktivnost u nastavi</td> <td></td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>seminarski rad /esej</td> <td></td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>parcijalna provjera znanja</td> <td></td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>završna provjera znanja</td> <td></td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: __100__ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	prisustvo		10%	2.	aktivnost u nastavi		10%	3.	seminarski rad /esej		10%	4.	parcijalna provjera znanja		20%	5.	završna provjera znanja		50%	Ukupno: __100__ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	prisustvo		10%																										
2.	aktivnost u nastavi		10%																										
3.	seminarski rad /esej		10%																										
4.	parcijalna provjera znanja		20%																										
5.	završna provjera znanja		50%																										
Ukupno: __100__ bodova			100%																										

	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obavezno prisustvo uz maksimalno tri odsustva po semestru • aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra • seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar nastavne oblasti/materije • parcijalna provjera znanja polovinom semestra • završna provjera znanja koja obuhvata materiju koju student nije usvojio na prvoj provjeri znanja
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Banniard, Michel, <i>Du latin aux langues romanes</i>, Paris, Nathan, 2000. 2. Klinkenberg, Jean-Marie, <i>Des langues romanes</i>, De Boeck Duculot, 1999, coll. Champs linguistiques 3. Mancarella, Giovan Battista, <i>Linguistica romanza</i>, Zanichelli, 1978. 4. Skubic, Mitja, <i>Uvod u romansku lingvistiku: udžbenik za predmet Istorija francuskog, španskog, italijanskog i rumunskog jezika</i>, Novi Sad, Institut za strane jezike i književnosti Filozofskog fakulteta, 1990. 5. <i>The Romance Languages</i>, ed. by Martin Harris and Nigel Vincent, Routledge, London –New York, 2001. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Allieres, Jacques, <i>Manuel de linguistique romane</i>, Paris, Honoré Champion, 2001. 2. Auerbach, Erich, <i>Introduzione alla filologia romanza</i>, Torino, Piccola Biblioteca Einaudi, 1969. 3. Bal, Willy, <i>Introduction aux études de linguistique romane</i>, Paris, Didier, 1966. 4. Bec, Pierre, <i>Manuel pratique de philologie romane</i>, tome I et II, Paris, A&J Picard, 1971. 5. Skok, Petar, <i>Osnovi romanske lingvistike</i>, Zagreb, 1940. 6. Tagliavini, Carlo, <i>Le origini delle lingue neolatine. Introduzione alla filologia romanza</i>, Bologna, Patron, 1969
Napomene	

fu